

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrata:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 5 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravišstvo
(administracija) in ekspedicija na
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrť leta . . . 2 " — "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrť leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Ljegovih uli-
cah šteč. 7.

Izhaja po trikrat na teden, a
sicer v torek, četrtek in soboto.

Zarja vstaja na balkanskem polu- otoku.

Žalostno je leto 1389 v slovanski povest-
nici. Kosovo polje je prineslo prokletstvo in
sužnost balkanskim Slovanom, pogubonožno
smrt serbskemu caru Lazar-ju in odvisnost
Bolgarske. Divje druhali pa so silile vedno
dalje in koncem leta 1396 so padle zadnje
trdnjave bolgarske v turško oblast.

Tako so bili potlačeni balkanski Slovani
pod ljuti jarem krutega sovražnika. Gosta
megla je pokrila plodovite pokrajine, temnosivi
oblaki so se podili nad žalujočo arajo in ne
enkrat ji ni posijalo dobrodejno solnce. Turški
jarem jo je tlačil, a ona je trpela potrpežljivo,
prenašala je tiho divjo oblast, a za tugo njeno
se dolgo ni hotelo vedeti. Le rodni bratje njeni
so slišali njene izdihe, le oni čutili njeno bo-
lest, a drugi narodi so se jej posmehovali ter
še podpihovali grozovitega Turčina iz sovraštva
do Slovanstva. A krvoločnost sovragova je
dosegla vrhunec in tudi potrpežljivi Slovan
se zna krivici upreti. Mogočni car je sprego-
voril besedo in hrabra ruska vojska je pre-
koračila silni Dunav prineset svobodo zatiranim
rodnim bratom, balkanskim Slovanom. Otepal
je nekoliko časa krvoločni zmaj okoli sebe
in peneč se sikal pod ruskim kozakom. Videti
je bilo, da mercina še ni za v grob, da Slo-
vanom še ne bodo zasijali lepši dnevi. A ka-
kor se kača ravno takrat naj bolj zvija, kadar
jej stoječ na glavi žugaš pogin, tako je tudi
turški zmaj, ko mu je že stopal ruski sv. Jurij
na glavo in zbadal ga smrtno v srce, hotel še

zadnjič pokazati svojo moč ter je brcal kruto
okoli sebe. A naposled je vendar onemogel.
Zdaj ko vidi, da mu je umreti, da ga več ne
reši lastna moč pogube, se zanaša na rusko
usmiljenje in prosi miru. Prepričani smo, da
Rusi ne bodo ravnali ž njim tako, kakor je
on ravnal z njihovimi brati, a vendar smemo
upati, da skoraj zasije na balkanskem polu-
otoku dan rešitve, veseli dan svobode.

Marljivi Bolgar, kakor za kmetijstvo ustvar-
jen, bode zopet obdeloval svoje polje, kupčija
in obrtnija se bode razcvetala in tudi v du-
ševnem obziru bodo napredovali balkanski
Slovani. Saj bi bili stali na enaki stopinji
omike z drugimi narodi, ko bi jih ne bila tla-
čila turška mora, ktera, ki nima v sebi sama
življenja, tudi drugim ne pusti živeti. Vedno
bolj se bliža gnjili moč pogubi, a vedno bolj
se lesketa svoboda Bolgarov, rešenih po rus-
kih svojih bratih. Kakov vpliv bode imelo to
pri njih! Precej se bodo čutili vejo velikega
rodu slovanskega, slovanska ideja bo v njiho-
vih navdušenih srcih vkoreninjena in pognala
lepe sadove.

Ko bodo v miru vživali svobodo, ko bodo
napredovali v vseh obzirih, bo tudi ložej zopet
jih pridobiti za katoličanstvo. Misijonarji ka-
toliški bodo lahko brez ovir oznanjevali pravo
vero ter zatirali zmoto. In kaj lahko se zgodi,
da bodo pa zopet Bolgari posredovali med
rešitelji svojimi in — Rimom. To bo slovanska
vzajemnost — katoliško Slovanstvo. Za to po-
zdravljamo z veliko radostjo to zarijo vsi Av-
strijski Slovani. Tudi nam daje veselo upanje,
da ne bodemo vedno strahovani in vladani,

ampak da tudi njim dvigajo enkrat oni dnevi,
ko se bode zadostilo njihovim pravičnim tir-
javam. K temu pomozí Bog!

Z bojišča.

General Gurko je zopet hudo našeškal
Turke, zapodivši jih med 15. in 18. t. m. v
goro Despotodag za Emikoi in Laskovo. Turki
so zgubili 49 topov in 4000 mrtvih, vjetih pa
je bilo 3000. Gurkove čete napredujejo na
vseh straneh.

Skobeljev II. je 19. t. m. zasel Semenli,
Trnovo, Kreterki, Hermanli in Mustafa pašo.
Oddelek turških čet, ki so bile pregnane od
Plovdiva, se je prikazal pri Haškiölu. V Drinu
nastal je grozen strah. Guvernér in turške
čete so pobegnile, razstrelivši zaloge smodnika
in družega streljiva. Deputacija različnih na-
rodnosti prišla je k generalu Stukovu v Mustafa
pašo, ter ga je prosila, naj hiti v Drin, da se
zopet vrne mir. (Rusi so še isti večer došli v
Drin.)

Sulejman paša se je s svojo vojno umak-
nil proti Solunu in je čez Rodopeške gore ob
reki Mesti došel v Dramo na vzhodu od Se-
resa. Govorilo se je, da mu bodo vzeli vrhovno
poveljništvo, vendar pa so mu ga še pustili,
ker ne vedo, komu da bi ga izročili. V Cari-
gradu je vse zmešano; okoli 300.000 beguncev
je že došlo tija, koje bodo spravili v Skader
unkraj morja na zemlji azijski. Posadka ca-
rigrajska je odšla iz mesta in zasela trdnjave
okoli Carigrada, kterih pa ne bo mogla dolgo
braniti, če dojde ruska armada. Kristjanov v

Mickiewiczzeva poljska politika (Konec.)

„Vi nosite ustaške čamare (surke) star,
kakor tudi mladi; — ker vsi ste vojniki vstanka
domovine. Čamara pa se nazivlja po poljski
obleka, v katero zavijajo umirajočega.

A veliko vas umrje v ustaške obleki. Vsi
pa bodite pripravljeni umreti.

Kdo ne pozna pod ustaško čamaro moža,
ki je premagal pod Wavrom, in moža, ki je
premagal pod Stočkom, in moža, ki je izpe-
ljal vojsko iz Litve, in moža, ki je vodil vo-
linjski polk, in moža, ki je govoril v dneh
vstanka: mladenči delajte, kar ste se name-
nili, idite in se vojskujte; in mladenčev, ki
so izgnali tirana, in moža, ki je prvi izrekel:
proč z Nikolajem? Znana so svetu njihova
imena.

Nosite le ustaške čamare.

Komur se pa zdi potrebno nositi drugo
dražjo obleko in zamore to storiti, naj le stori.
Če velja suknja deset tolarjev naj, kupivši su-
knjo, da deset družih tolarjev za obleko domo-
vini. Tako delajte tudi s hrano in stanovanjem,
kar ima biti vojaško, a kar je dražje nad vo-
jaško, od tega podajte davek.

A nikakor ne glejte na druge, kako jedo,

se oblačijo in stanujejo, glejte le sami na sebe,
ker ta svet ni napisan zato, da bi druge so-
dili po njem, ampak sami sebe.

Ne razločujte se mej seboj, govoreč: jaz
sem iz stare službe in ti si iz nove, jaz sem
bil pod Grohovem in Ostroleko, a ti samo pod
Ostroleko; jaz sem bil vojak in ti vstaš; jaz
sem Litvin, a ti Mazur.

Nahodili boste veliko vojaških in tujih
otrok, ali otroci vstašev so samo pri vas.

Litvin, Mazur sta brata; zakaj se prepri-
rata brata, da je jednemu ime Vladislav, dru-
gemu Witowt? Njihov naziv je jeden, naziv
Poljakov...

Naj preklada vsak svoj um domovini na
skrivnem, ne govoreč koliko je zložil.

Zasluga za domovino je kakor smodnik.

Kedor smodnik široko razspe in podpali,
napravi mal blisk brez moči treska.

A kedor zakoplje smodnik globoko in pod-
pali, ta razvali zemljo in zidovje s treskom,
in ljudje bodo govorili: v resnici je bilo tam
veliko smodnika; čeravno ga ni bilo veliko, ali
zakopan je bil globoko.

Zategadaj se tudi globoko shranjena za-
sluga pokaže slavno.

Zasluga za domovino je kakor zrno; kdor

nosi to zrno v roci in ga vsem kaže, kličeč:
to je veliko zrno, ta ga posuši in ničesar ne
pridobi iz njega.

Ali kedor zakoplje zrno v zemljo in po-
trpežljivo čaka nekaj tednov, tedaj požene
zrno biljko.

A kdor hrani zrno v klasji za prihodnje
leto, za prihodnje življenje, ta si pridobi sto
zrn in iz teh sto tiščokrat tisuč.

A zraven tega, kdor čaka dalje na pla-
čilo, dobi tem večje; in kdor ga tu ne dobi,
dobi največje tam.

A kaj govoriti o ljudeh, ki se hudujejo
rekoč: bili smo vojeviti, ali nemamo starešin-
stva in znaka? A ste se li bojevali za stare-
šinstvo in znak? Kdor se bojuje za starešin-
stvo in znak, naj gre k Moskalom.

A kaj govoriti o ljudeh, ki se hudujejo,
rekoč: Ta ki je na desnici, je boječ, a dobil
je znak; ta, ki stoji na levisi, je nemoder, a
dobil je starešinstvo? Se li dober vojak, bežeč
na neprijatelja ozira na desnico, na levico?
Ne ozira se, ampak gre naprej. Kdor se nam-
reč ozira na pravo in levo, je bedak. Ozirati
se je reč načelnikova...

Vi ste mej tujci kakor gospodarji, ki iš-
čejo gostov in jih vabijo v svojo hišo.

Carigradu več ne vtikajo med vojake, pač pa to delajo po kronovinah. Kakor poroča Server paša, ima Turčija po raznih krajih v Bulgariji še kakih 150.000 mož, vendar pa upa do spomladi to število pomnožiti še za enkrat toliko. Višje poveljništvo v Carigradu ima Mehmed Ali paša. Sulejman paša naznanja, da je 21. t. m. došel v Kalavaško luko in da bode svoje vojake po morju prepeljal (v Carigrad?). Rusi neki marširajo proti Galipolji, da vzmó trdnjave ob Dardanelah.

Srbi so pri Kurumšumli neki našli 2 častnika in 24 srbskih vojakov na kol nataknenih.

Rumunci so zaseli Florentin in Vidin z jeli popolnoma, kamor iz Kalafata streljajo neprenehoma.

V Tesaliji se je vnel vstanek in v Atinje dohajajo begunci iz Vola. Vlada je vsled tega zaukazala, da se reserve ne razpusté, ampak da skličejo še druge skupaj in da se osnuje 20 novih batalijonov. Grška hoče pri razpadu Turčije tudi nekaj pridobiti. „Pol. Corr.“ iz Atin naznanja, da je ministerstvo odstopilo. Novo ministerstvo bode najbrže sestavil Kumunduros, kar pomenja vojno politiko.

Iz Tiflisa se poroča, da so Rusi 13. t. m. od Ardanuta prišli do Artvina in Turkom vzeli čvrsto utrjene višine gorhotanske. Turki so mnogo ljudi zgubili. Rusov je bilo 10 ubitih, 11 pa ranjenih.

Previdnejši Turki vidijo nevarnost, ki žuga od vseh strani Turčiji, in ji svetujejo, da naj hitro z Rusi sklene mir na vsak način, ne zmenivši se za koristi drugih vlad. Turška pooblaščenca imata glede dotičnih obravnav vso oblast, če bi se jima pa zdelo potrebno, se zamoreta telegrafično obrniti do turške vlade preko Rumunije in Avstrije, ker je telegrafična zveza med Bulgarijo in Carigradom raztrgana. Glede Avstrije je ruski poročnik Novikov, ki se je v soboto vrnil na Dunaj, rekel, da se bode pri sklepanju miru Rusija na njene koristi ozirala. Angliji pa očita „Agence Russe“ nedoslednost, ker na eni strani Rusiji odreka pravico pretresati s Turčijo mirovne pogoje, na drugi strani pa vendar le na te dogovore čaka, preden hoče od parlamenta zahtevati potrebnih denarjev. Natančneje to reč pretresa naš sledeči članek.

Konec vojske.

Če nas vsa znamenja ne motijo, bližamo se brzim korakom koncu vojske. Visoka porta sama je pokazala, da ni več pri volji in moči do daljnejše energične brambe, ker je sama zaukazala, popustiti Drin, ter tako izročiti sovražniku tisto mesto, na katerega so turkoljubi še svoje zadnje upanje stavili, ter imenovali ga drugo Plevno. Pozabili so, se vé da, da je za drugo Plevno treba drugega Osmana in druge enako hrabre armade, katere pa Turčija več nema, odkar so njeni najboljši vojaki vjeti ali ubiti.

Vprašanje je sedaj, kako se bo Turčija vedela ukloniti nemilim jej razmeram. Ako se vda terjatvam Rusije, potem se bo mir sklepal v Drinu, ako pa bi še raje hotela do skrajnega se boriti, marširali bodo Rusi proti Carigradu. Vojaški izvedenci enoglasno trdijo, da se Carigrad ne more dolgo držati, če bi ga Rusi oblegali, tedaj se bližamo koncu vojske, naj se že potem visoka porta takoj ukloni, ali naj poskusi še svoje zadnje moči. En čas se je zdelo, da bi znala Angleška razpihati svetovno vojsko, pa po velikanskih vseh ruske armade ni več verjetno, da bi si Anglija upala lahkomišljeno vojsko pričeti, in bi ljudstvo samo ne pustilo angleški vladi takih korakov, ker Rusija vedno zagotavlja, da hoče varovati koristi drugih držav; tedaj ni nobenega povoda za vojsko, in Angleška je najmenj navajena pričenjati vojske kar za kratek čas. Pričakovalo se je pač, da bo Rusija po tej vojski silno oslabiljena in utrujena nenaavadno, da bo zmagala le z veliko težavo, in v tem slučaju so imeli sovražniki Rusije upanje, da bodo oni mir нареkovali med Rusijo in Turčijo, in da bodo, če treba, obe vlasti k takemu miru prisilili. Pa ta račun jih je prevaril, ker Rusija je po padu Plevne od zmage do zmage hitela, in stoji zdaj še v svoji polni moči, ona stoji pred svetom kot slavna zmagovalka, in Turčija leži pred njo popolnoma uničena. Sovražniki Rusije so tedaj jako slabo spekulirali. Ko bi bili Turčijo koj iz začetka podpirali, potem bi ona ne bila nikdar, ali vsaj ne tako hitro onemogla, ona bi se bila morala morda zadovoljiti z izvršitvijo berlinske spomenice, za sebe in za Srbijo pa bi Rusiji morda ne

bila nič pridobila. Zdaj pa, ko je turška moč popolnoma zdrobljena, se sovražniki Rusije ne morejo več na pomoč Turčije zanašati, in se morajo, če hočejo vojsko z Rusijo, s svojo krvjo in svojim blagom biti. Tega pa Angleži ne bodo hoteli storiti, in menda nobena druga vlast ne. Mirovni pogoji, kakor jih stavi Rusija, niso taki, da bi zamogli vznemirjati druge vlade; Rusija vedno naglašuje, da je vsak čas pripravljena, pomeniti in pogoditi se z drugimi vlastmi o zadevah Bospora in Dardanel, Carigrada in črnega morja, in kar je še takih vprašanj, ki zanimajo vse evropske države. Evropa z malimi izjemami ne hrepeni po vojski, in ker tudi Rusiji ni s tem nič pomagano, ko bi hotela druge države dražiti, zato smo tega mnenja, da se bo našla srednja pot, ki bo vsem vladam kolikor toliko ugajala, in da ne pride do svetovne vojske. Se vé, da v takih burnih časih ne vemo danes, kaj nam prinese jutranji dan, vendar je upanje opravičeno, da se bo ta strašna vojska skoraj končala, in da nam golobček prinese oljkino vejico v znamenje miru, katerega so po dveh letih hudi vojski opustošeni kraji Armenije in Jugoslavije tolikanj potrebni in željni!

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. januarja.

Avstrijske dežele.

Z Dunaja 23. januarja (telegram „Slovenca“): Sloveči kanonik (nadškofijske stolnice sv. Štefana in predsednik katoliške rokodelske družbe dunajske Vred.) Gruša je imenovan za vojnega škofa. Vesela nada.

Državni zbor nadaljuje obravnave o colni in kupčijski zvezi. Ministri so se dogovorili in porazumeli, pogodba je pa le mogoča, če tudi državna zbora sprejmeta brez premembe vladine predloge. O ogerskem zboru ni dvombe, da bode vladi storil to ljubav in zavrget nasvet grofa Apponya, ki hoče, da naj se dosedanja pogodba še za nekaj časa podaljša, med tem pa izdela nov načrt, ki bode bolj temeljit kakor pa ta, o katerem se zdaj razgovarjajo. V dunajskem zboru pa se je osnovala

Nek glupi gospodar je povabil goste in jim je skazoval v svojej hiši najprej prostore, kamor se mečejo smeti in druge nesnažne kraje; tako jim je obudil stud in potem se ni hotel nijeden vvesti za njegovo mizo.

Ali razumen gospodar vodi svoje goste po čistem potu v sprejemno sobo. Prostori za smeti in nesnago so vsacej hiši, pa so skriti očem.

So mej vami nekateri, kateri govoreč s tujcem o svojej domovini, začenjajo s tem, kar je bilo nepopolnega in nedobrega v njenih pravih in ustanovah, drugi zopet začenjajo s tem, kar je lepega in najprej pogledanja vrednega. Povejte sedaj, kateri iz njih so glupi in kateri razumni?

Kakor so imeli mej izvoljenim ljudstvom nekateri nalezljive bolezni, tako so tudi mej vami nalezljivi ljudje, to je slabi Poljaki; pred temi bežite, ker njih bolezen je bolj nalezljiva nego oskrumbe. Po teh znamenjih jih boste spoznali.

Nalezljivi človek ne veruje vskrsenje Poljske, čeravno se je zanjo bojeval in zanjo roma. Pa njegova bolezen se prikazuje v tacihi besedah: vedel sem, da je bil vstanek neumnost, ali bojeval sem se hrabro za namero vstanka, kakor dober vojak; vem, da je neumo iskati

Poljske, ali romam vse jedno, kakor časten človek...

Vaš zakon je tak: vse, kar je naše, ima domovina; vse, kar ima domovina, imajo svobodni ljudje.

Angleži, ki ljubijo svobodo po starem zakonu, pravijo: vzemimo Francozom morje, kakor je jemal Izrael mesta Judi; starozakonni Francozi pravijo: vzemimo Nemcem nadrenske pokrajine, in Nemci pravijo: vzemimo Francozom nadrenske pokrajine. Zato vam rečem, da so neumni in malikovalci; oni časte Bala in Moloha.

Ker pristanišča morja in pobrežja so dedšina svobodnih ljudi. Se li prepira Litvin s Poljakom za mejo Nemna, za Grodno in za Bialystok. Zato vam rečem, da morajo biti Francoz, Nemec in Moskal taki kakor Poljak in Litvin.

Bolj sejte ljubezen do domovine in duha prosvete, in bodite prepričani, da vzraste velika in slavna rzeczpospolita. *)

So nekateri mej vami, ki govore: naj le leži Poljska v bolezni, samo da se zbudi kot aristokracija; in drugi: naj leži, samo, da se zbudi kot demokracija; in drugi: naj le leži, samo

*) Tako imenujejo Poljaki svojo državno obliko.

da bi imela meje take, in drugi onake. Ti vsi so zdravniki in ne ljubijo majke domovine.

Resnično vam povem: ne skrbite, kakšna vlada bo v Poljskej, dosti vam je vedeti, da bo boljša kakor vse, o katerih veste; ne sprašujte po njenih mejah, ker one bodo večje nego so bile le kedaj...

Vi slišite, da govore židovi in cigani in ljudje z židovsko in cigansko dušo: tam je domovina, kjer je dobro. Ali Poljak govori narodom: tam je domovina, kjer je slabo; ker kjer-koli v Evropi je stiskanje svobode in vojska za njo, tam je vojska za domovino, in v tej vojski so se vsi dolžni bojevati.

Zdavnaj je bilo narodom rečeno: ne odlagajte orožja, dokler ima neprijatelj le jedno ped vaše zemlje v posesti; ali vi govorite narodom: ne odlagajte orožja, dokler ima despotizem le jedno ped svobodne zemlje v posesti.

Taka je tedaj, ali bi po mnenji Poljakov vsaj morala biti poljska politika, ki spominja v nekaterih rečeh prav dobro na večnega juda. Za konec naj navedem konec „romarskih litanij“. Tu se prosi „za občno vojsko, za ljudsko svobodo, za narodovo orožje in orle, za srečno smrt na bojnem polji, za grob naših kosti v domači zemlji, za nepremagljivost, celoto in svobodo poljske domovine.“ Slavin.

mogočna stranka, ki se ministerstvu ustavlja in vradni listi že čivkajo, da se utegnejo obravnave vsled tega razbiti, vendar pa se tolažijo, da se bode zdrava pamet državnih poslancev tudi pri tej priliki zopet pokazala, in ne zadrževala pogodbe gledé nevarnosti, ki preté državi.

Iz Prage se poroča, da je dr. Klaudy sodnji ponujal denarno kavcijo, da bi izpustila iz zaporu Skrejšovskega, da pa državni pravdnik temu ni hotel pritrditi.

V hrvatskem saboru je 20. t. m. adresni odsek poročal o kraljevem odgovoru na saborovo adresi, v kateri je zahteval zedinjenje Granice, Dalmacije in Reke s trojedino kraljevino. Poslanec Folnegovič trdi, da se vsled opravičnega reda reč ne more še razpravljati, ker se je dotično poročilo še le isti dan izročilo poslancem. Zbornica pa sklene, da je predlog nujen; Folnegovič ugovarja, da je tudi ta sklep nepostaven, ker se nujnost ni opravičila, in ko večina sklene, da hoče takoj razpravljati to reč, Folnegovič in drugi opozicijski poslanci zapusté zbornico. Miškatovič zatem poroča o kraljevem reškriptu rekši, da v imenu odbora ne more tajiti, da je napravil ta reškript nanj jako nepoveljen vtis. Na adresi daje nikaven odgovor. Odbor je premišljeval, kaj naj sabor stori, ali naj na to pismo odgovori, ali naj ga vzame samo na znanje. Najdostojnejši bi bilo odgovoriti z adresi, pa zaradi prepičlega časa se na to ne more misliti, ker bi se morala adresa opirati na tehtne protidokaze. Odbor je tedaj te misli, da naj sabor kraljevi reškript vzame samo na znanje ob enem pa izjavi, da se ne odreče in se tudi ne sme odreči zahtevam naštetim v adresi, ampak da si šteje v dolžnost o svojem času jih zopet ponoviti. Ban Mažuranič pojasnjuje, da je zaradi sedanjih razmer zedinjenje nemogoče, da se bode pa to zgodilo, kakor hitro bode to dopuščale razmere. Sabor je odborov predlog sprejel brez razprave, potem pa se za nedoločen čas zopet razšel.

Vnanje države.

Francoska skupščina je zavrgla več konservativnih poslancev in njihove volitve ni potrdila. Med njimi je tudi vojvoda Laroche-foucauld-Bisaccia, ktereja misli vsled tega konservativna stranka starešinstva voliti za dosmrtnega senatorja. Da bi se samovoljno ravnanje levičnikov pri potrjevanju volitev nekoliko omejilo, nasvetoval je Touchard, da naj se volitev v prihodnje le ovrže, če bi za to glasovale 2 tretjini nazočih poslancev. Pa ta predlog ni obveljal. Konservativni poslanci mislijo vsled tega neki izstopiti iz skupščine, če bode nasprotna stranka še dalje tako samovoljno potrjevala in zametovala volitve.

Na španjskem se delajo priprave za poroko kralja Alfonsa in hčerje vojvoda Montpensierskega. V zbornici je to zaročitev poslanec Moyano hudo grajal, rekši, da je vojvoda Montpensier pregnal kraljico Izabelo, ki je bila njegova največja dobrotnica in mu podelila vse službe in odlikovanja, kar jih ima. Tudi je rekel, da se on ne vdeleži slovesnosti, če bi ga tudi obesili.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 20. januarja. (Kaj je z nami?) V narodnem našem življenju in boji opazujemo neko počivanje in zbiranje moči. Ob enem pa dogodki na balkanskem bojišču toliko zavzimajo vso našo pozornost, da se le kakor po strani oziramo še na svoje lastne zadeve. Da se pa po sklepu balkanske drame

tudi za nas bližajo važni in odločilni trenotki, to čuimo vsi.

Vesela zarja, ki nam vstaja od Balkana, sedaj še krvava, pa vendar že lesketajoča se v rumenem svitu svobode, oživila našo nado, ter nam daje neko ogrevajoče čutilo, ki nam pravi, da za nas ne more slabše priti. V opazovanju vršečih se in v pričekovanju bližajočih se velikih dogodkov izvolil si je narodni duh nekoliko odpočitka, da bo okrepčan stopil na novo delo, kedar pride važna, odločilna ura. Če je tedaj v narodnem gibanju nastal nekak oddih, ni to oddih malomarnosti ali obupa, veseli in upapolni obrazi rodoljubov nam pričajo, da je le počivanje zdravega telesa. Pa hladna sapa severnega viharja, ki je podrl v svojem teku trhlo poslopje turško, dihnila bo tudi preko našega spečega obraza, in zdramljeni po njej k zavesti, prebudili se bomo k boljšim časom. Videti očarajočo belino tega jutra po toliki dolgi noči, napolnilo bo srca slovanska z radostjo, ki si je zdaj še predočiti ne moremo, in ki jo občutijo veliki narodi le enkrat v teku svoje zgodovine, kakor n. pr. Grki po zmagi nad strašno silo Kerskov, ali pa Nemci po vničenju rimske vojske po Arminu. To so namreč osodepolni trenotki v življenju narodov, ko se dvignejo iz temote sužnosti ali pa vedne nevarnosti, ter smrtnega sovražnika tako korenito pobijejo, da jim je vesela in svobodna bodočnost zagotovljena. Nam Slovanom ostane sicer po vničenju Turčije še dosti sovražnikov, vendar se nam jih ni posebno bati; ravno ta vojska je pokazala slovansko moč v takem svitu, da je celo Evropo s strahom ni spoštovanjem napolnila. Vsi kralji in cesarji iščejo prijateljstva Rusije, in vsaka vlast, ki je z Rusijo v zvezi, čuti se nekako varno.

Rusiji tedaj zaveznikov ne bode primanjkovalo, in to stori proti-rusko zvezo skoraj nemogočo. Slovanom je tedaj častna bodočnost zagotovljena, in nam nikakor ni treba obupovati. Bili so pač časi, in tega še ni dolgo, ko se je sedaj skoraj z neverjetno zaničljivostjo o Slovanih govorilo. Imeli so nas bolj za čedo živine, s katero se sme in more vse početi, nego za ljudi; pisali so, da za omiko še sposobni nismo, da smo narod nižje vrste (inferiore Race); da nimamo niti spoznanja za vednosti, umetnosti in omike, niti poguma za boj. Tačas je bilo nam avstrijskim Slovanom pač težko bojevati se za narodno pravno, kajti dunajski listi raztrobili so nas po svetu kot necivilizirane divjake, kateri se samo zato ustavljajo, ker nam smrdi vsaka omika, ker nismo vredni svobodnih ustavnih pravic in tudi ne sposobni za nje. Verovalo se jim je, ker predsodki o nas so nam škodovali; milovali so celó blage avstrijske Nemce, ki se tolikanj trudijo, da bi nas osrečili in civilizirali, mi pa se ne damo. Kje so sedaj tisti časi! In v kako kratkem času razgubilo se je toliko nam sovražnih predsodkov! Evropa pravimo, ker nekaj revčkov po Avstriji, ki nimajo dovolj duševne zmožnosti, da bi napredovali v svojem izpoznanju z drugimi omikanci, in katerim ne gre v glavo, da bi se tudi Slovan spoštoval, ki so ga vedno toliko zaničevali, pač ne smemo prištevati k omikani Evropi. Med take revčke se šteje kak višnjegorski ali postojnski „purgar“, kak bivši „havskeht“ v Ljubljani, ki si je toliko prihranil, da si je hišo kupil, zdaj pa hoče gospod biti in misli, da mora nemški govoriti, kolikor zna, in še nekaj družih takih možicelnov. Svetovna zgodovina pa se na take zaostale marodérje ne bo ozirala, oni se potis-

nejo med staro šaro, Slovanstvo pa stopi na slavno njemu odločeno mesto. Mi čutimo v sebi zavest, da je tako, in to nas navdaja z veselo nado. Zato se ne zmenimo toliko, če so nam nemškutarji deželni zbor in trgovinsko zbornico iz rok izvili; naj se zaganjajo v nas, dokler jim še solnce sije, uničili nas s tem ne bodo, lahko se jim posmehujemo, ker vemo, da njih slava ne bo več dolgo cvetela, in potem bo zvenela za vselej. Naj zmagajo tudi še letos pri volitvah v trgovinsko zbornico in v mestni zbor, ker imajo še vso moč na svoji strani, kaj pa bode prihodnje leto, tega ne vemo, mi sicer tudi ne, a toliko vemo, da se mora kmalo presukati. Dasi pri volitvah premagani, smo še zdravi in napredujemo, in če naši Vesteneki in Dežmani mislijo, da je narodna stranka uničena, prepričali se bodo o svojem času, da nas njih vdarci prav nič ne bole, in da smo zdravi in veseli, kakor še nikoli prej ne.

Domače novice.

V Ljubljani 24. januarja.

(Gledé volitev za kupčijsko in obrtnijsko zbornico) se nam iz nekterih krajev poroča, da se volilcem narodne stranke glasovnice še niso izročile in naznanile, dasi imajo nekteri celo po več patentov. Ker ne vemo, ali so se narodni trgovci in kupci izpustili iz volilnih zapisnikov, ali jim pa hočejo volilne glasovnice poslati pozneje, ne moremo za sedaj izreči nobene sodbe. Menda to ni zopet kak nov maneuver, kakor l. 1876?

(Matične knjige in zemljevidi) se razpošiljajo; gg. družbeniki naj se tedaj zanje oglašijo pri poverjenikih svojega okraja. Občni zbor Matice bo 13. februarja.

(Valvazorjeve kronike) prišel je na svetlo 25. snopič, ki nadaljuje 11. knjigo in ima zopet mnogo prav krasnih podob.

Razne reči.

— Duhovske premembe v ljubljanski škofiji: Č. g. Jakob Sušnik pride iz Št. Lorenca za kaplana v Poljane pri Loki, č. g. Jakob Strupi pa iz Poljan v Št. Lorenc na Temenici. Umrli je 21. t. m. č. g. Matija Kuhelj, administrator v Gojzdu pri Kamniku. R. I. P.

— Duhovske spremembe v Kerški škofiji. Č. g. Černic Karel, kn. šk. duh. svetovalec in fajmošter v Globasnici je dobil faro Matere Božje pri Jezeru. — Za provizorja sta predstavljena č. gg. Rakeb Jož. iz Golšovega v Vetrinj in Baumgartner Konrad iz Sokolovega v Knezevo. — Umrli so: dne 10. dec. m. l. č. g. Hofer Lovro fajmošter v Knezevi; dne 3. jan. t. l. č. g. Kramar Šim., zlatomašnik in fajmošter v Št. Štefanu v podjunski dolini; dne 5. jan. č. g. Holiber Mih. fajmošter v Vetrinji in dne 17. jan. č. g. Stroj Ant., fajmošter v Št. Jurji na vinskih goricah. R. I. P. — Razpisani ste fari: Globasnica in Vetrinj do 26. februarja.

— Dva neločljiva prijatelja in katoliška učenjaka — dr. Veith in dr. Günther — počivata na pokopališču Matzleinsdorfskem in v kratkem sta njuna groba olepšana bila s krasnim spominkom na stroške nju vernega pokrovitelja prevz. kardinala Schwarzenberga.

— Donava čedalje bolj raste in v Budapešti stoji že 16 čevljev visoko. Komisija, ki ima skrbeti za to, da se kolikor je mogoče odvrta povodenj, je pričela svoje delovanje

in se je stalno sostavila. Pumpe, ki imajo vodo odpeljavati v kanale, neprenehoma delajo.

— Benzigerjeve „Alte und Neue Welt“ prišel je ravnokar na svetlo 7. snopič, ki obsega te-le reči: Der beinerne Tisch. Gedicht von Joh. Gabr. Seidl. Er sucht seine Frau. Frei dem Englischen nacherzählt von Reinhold Baumstark P. Peter Hasslacher S. J. Im Norden der Dwina. Erinnerungen aus der Verbannung v. Sigism. Grafen Kierdej. In der Mondnacht. Ernstes und Heiteres aus dem Soldatenleben im Felde. Von Th. Berthold. Edelmuth. Ballade von Ferdinand Heitenmeyer. Zwei Besuche in Marpingen. Von W. Cramer. Eine Harzreise im Winter. Im Taunus mitgemacht v. Walter von Münch. Das war für mich! Von J. Sahaefer. Der Perlenfund. Eine Sage aus der Neuzeit. Von J. Tandler. Allerlei: Pennsylvanische Gasquellen. — Die erste europäische Post. Ein mittelalterliches Genrebild. Ein Findling. Die Flucht nach Aegypten. Ueber den Einfluss des Gaslichtes auf die Augen — Gläserne Lettern. — Federtuch. — Auflösung des Silbenrätshels in Nr. 16. — Charade. — Vertrauliche Correspondenz.

Posebno lepe so v tem snopiču podobe, katerih se nahajajo v njem te-le: Titelvignette. — P. Peter Hasslacher S. J. Originalzeichnung von A. Schubert. — Eine Flasche Champagner. Nach dem Gemälde von Friedrich Hildebrand. — Initiale W. — Initiale F. — Vor dem Findelhause. Originalzeichnung von J. Munsch. — Die Flucht nach Aegypten. Nach dem Gemälde von Max Fürst. — Das verschmähte Mittagsbrod. Nach dem Gemälde von F. Wieschebrink. Vsako leto izide 18. snopičev po 24 kr., ki se zamorejo naročiti pri vsih knjigarjih ali pa naravnost po pošti pod napisom: Gebr. Karl u. Nikolaus Bensiger, Einsiedeln, Schweiz.

— Bizaviški čitalnica si je pri zadnji seji 20. t. m. za predsednika izvolila g. Regalija iz Ljubljane.

Telegrafične denarne cene 23. januarja.

Papirna renta 63.50 — Sreberna renta 64.95 — Zlatarenta 74.55. — 1860letno državno posojilo 114.50 Bankine akcije 841 — Kreditne akcije 221.50 — London 118.55 — Srebro 103.15. — Ces. kr. cekini 5.61. — 20 frankov 9.44.

Denarstvene cene 22. januarja.

Državni fond.		Denar.	Blago
5%, avstrijska papirna renta		63.70	63.85
5%, renta v srebru		67.—	67.20
4%, renta v zlatu (davka prosta)		74.80	75.75
Srečke (lozi) 1854. l.		108.25	108.—
„ 1860. l. celi.		114.50	114.75
„ 1860. l. petinke		123.—	124.—
Premijski listi 1864. l.		136.50	137.50
Zemljiščine odveznice.			
Štajarske po 5%.		98.50	99.50
Kranjske, koroške in primorske po 5%.		90.—	91.—
Ogerske po 5%.		78.75	79.25
Hrvaške in slavonske po 5%.		85.—	86.—
Sedmograške po 5%.		77.—	77.75
Delnice (akcije).			
Nacionalne banke		815.—	817.—
Unionske banke		65.25	65.75
Kreditne akcije		225.10	225.30
Nižovstr. eskomptne družbe		740.—	750.—
Anglo-avstr. banke		97.75	98.—
Srečke (lozi).			
Kreditne po 100 gld. a. v.		160.50	161.—
Tržaške „ 100 „ k. d.		118.—	120.—
„ 50 „ „ „		62.—	63.—
Budenske „ 40 gld. a. v.		29.—	29.25
Salmove „ 40 „ „ „		38.—	39.—
Palffy-jeve „ 40 „ „ „		28.25	28.50
Clary-jeve „ 40 „ „ „		28.—	28.50
St. Genois „ 40 „ „ „		32.—	32.75
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „		25.75	26.25
Waldstein-ove „ 40 „ „ „		22.25	22.50
Srebro in zlato.			
Ces. cekini		5.68	5.60
Napoleonsd'or		9.45	9.46
Srebro		103.20	103.30

Sljedeća pripoznalna pisma najbolje pričajo o izvrstnem vspehu

Wilhelm-ovega Schneebergs Kräuter-Allop-a.

Vertes, zadnja pošta Nagy-Leta (Ogersko) 7. marca 1877.

Vaše blagorodje!

Vljudno prosim, da mi blagovoljno pošljete kakor hitro je mogoče 1 flašo Wilhelm-ovega Schneebergs Kräuter-Allopa s podukom, kako da se rabi, ker ga hočem rabiti, ko ga slišim tolikanj hvaliti. Najspoštivejši vdani

Jan. Martin, gospodarski vradnik.

Vertes, zadnja pošta Nagy-Leta, 21. marca 1877.

Vaše blagorodje!

Vljudno prosim mi po pošti proti podvzetju kakor hitro je mogoče poslati 2 flaši Wilhelm-ovega Schneebergs Kräuter-Allopa. Ta Wilhelmov Schneebergs Kräuter-Allop mi je prav dobro dël. S spoštovanjem najvdanejši

Janez Martin.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarničarju v Neunkirchenu.

Sziglisberg, pošta Ščavnica (Schemnitz) 4. aprila 1877.

Prosim Vas, da mi kar najhitreje morete blagovoljno pošljete 2 flaši svojega slovečega Wilhelm-ovega Schneebergs Kräuter-Allop-a proti poštenu podvzetju. S spoštovanjem

Liborius Lehotzki.

P. i. kupci, ki želé od l. 1655 sim od mene pripravljene izvrstnega pravega Schneebergs Kräuter-Allop-a kupiti, naj vselej odločno zahtevajo

Wilhelmov Schneebergs Kräuter-Allop.

Le tedaj je res njegov izdelek, če imajo flaše njegovo varstveno marko. Kdor jo ponaredi, zapade postavni kazni.

Poduk se vsaki flaši pridene.

Zapečaten izvirna flaša velja 1 gl. 25 kr. in se dobiva vedno frišna le pri izdeljatelju:

Fr. Wilhelm-u,
lekarničarju v Neunkirchen-u v Dolenjem Avstrijskem.

Zavijanje se zaračuni 20 kr.

Pravi Wilhelm-ov Schneebergs Kräuter-Allop prodajajo samo gospodje, ki ga dobivajo od mene:

V Ljubljani: Peter Lasnik; v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekarničar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekarničar; v Bozenu: F. Waldmüller, lekarničar; v Burgu: Jos. Bettanini, lekarničar; v Brunecku: J. G. Mahl; v Briksenu: Lenard Staub, lekarničar; v Celji: Baumbach-ova lekarna in Fr. Rauscher; v Oseku: J. C. pl. Dienes, lekarničar; v Frohnleitenu: Vincenc Blumauer; v Brežah: Ant. Aichinger, lekarničar; v Feldbachu: Jos. König, lekarničar; v Gospiču: Val. Vovk, lekarničar; v Glini: Ant. Haulik, lekarničar; v Gorici: A. Franzoni, lekarničar; v Gradcu: Wend. Trnkoczy, lekarničar; v Hallu na Tirolskem: Leop. pl. Aichinger, lekarničar; v Innsbriku: Franc Winkler, lekarničar; v Innichenu: J. Stapp, lekarničar; v Ivaniču: Ed. Tolovič, lekarničar; v Jaski: Aleks. Heržič, lekarničar; v Celovcu: Karl Klemenčič; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekarničar; v Koprivnici: Maks Werli, lekarničar; v Kranju: Karl Šavnik, lekarničar; v Knittelfeldu: Wilh. Vischner; v Kindbergu: J. K. Karinčič; v Liencu: Fr. pl. Erlach, lekarničar; v Mariboru: Alojzij Quandest; v Meranu: Wilh. pl. Pernwerth, lekarničar; v Malsu: Ludv. Pöll, lekarničar; v Muravu: Jan. Steyrer; v Ptujcu: C. Girod, lekarničar; v Petervaradinu: R. Deodattovi dediči; v Radgoni: Cezar E. Andriou, lekarničar; v Roveredu: Rihard Thales, lekarničar; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekarničar; v Trstu: E. Zanetti, lekarničar; v Belaku Ferd. Scholz, lekarničar; v Vinkovcu: A. Kraševics, lekarničar; v Vinkovcih: Fridrich Herzig, lekarničar; v Varaždinu: dr. A. Halter, lekarničar; v Slovenjem gradcu: G. Kordik, lekarničar; v Zadru: V. Androvič, lekarničar. (1)

Kdor hoče prevzeti zalogo, naj se pisмено obrne do mene.

Neunkirchen pri Dunaju (na Dolenjem Avstrijskem).

Franc Wilhelm, lekarničar.

Iz Ternic.

Gospodu Francu Wilhelm-u, lekarničarju v Neunkirchen-u.

V Ternicah, 28. dec. 1874.

Veseli me, da Vam zamorem sporočiti, da je od Vas pripravljen Wilhelmov protiartritični in protirevmatični čaj za čiščenje krvi velika dobrota za trpeče človeštvo.

Z njim narejene poskušnje potrjujejo resnico gori navedenih besedi, in dosegel sem z njim pri protinu, revmatizmu, udnih bolečinah, kakor tudi pri spolnih boleznih, spuščajih in škrofeljnih čudovite vspehe, kar me je pripravo, da svoje gospode tovariše na ta čaj opozorujem.

Kakor sem se prepiral, ima g. Franc Wilhelm, lekarničar v Neunkirchenu, mnogo spričeval o nenavadnem vspehu Wilhelmovega protiprotinskega in protirevmatičnega čaja za čiščenje krvi, zato bi bilo jako želeli, da bi se to dobrodelno in slavno zdravilo človeštvu na korist še bolj razglasilo in razširilo, kakor doslej, kteri želji se prav rad iz popolnega prepričanja pridružim.

Janez Wallnofer m. p.,
društveni zdravnik pri žnizah za železo in jeklo v Ternicah.

Meni predložnemu nekolekovanemu izvirnemu pismu od besede do besede enako.

Neunkirchen, 28. februarja 1875.

(L. S.) Dr. Heinrich Schneider m. p.,
c. kr. notar.

Edino pravo izdeluje

Franc Wilhelm, lekar v Neunkirchenu.

Zavitek za osemkratno rabo, po ukazu zdravniškemu pripravljen, s podukom, kako se rabi, v raznih jezicah stane 1 gld., kolek in zavijanje 10 kr.

Svarilo. Vsakdo naj se varuje pred ponarejenim čajem, ter naj zahteva vselej edino le „Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi“ (Wilhelms antiartritisches antirheumatisches Blutreinigungsthee), ker so čaji, ki se nahajajo samo pod imenom protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi samo ponarejene reči, ki naj se nikar ne kupujejo.

Da je za p. i. občinstvo prilicnejše, prodajajo pravi Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj ti le gospodje:

V Ljubljani: Peter Lasnik; v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekarničar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Burgu: Gius. Bettanini, lekar; v Bruku na Muri: Albert Langer, lekar; v Bozenu: Franz Waldmüller, lekar; v Brunecku: J. G. Mahl; v Belovaru: Rud. Svoboda, lekar; v Briksenu: Leonh. Staub, lekar; v Plibergu: Jan. Neusser, lekar; v Celji: Baumbach-ova lekarna in Fr. Rauscher; v Kormini: Hermes Codolini, lekar; v Kortini: A. Cambruzzi; v Deutsch-Landsbergu: Müllerjevi dediči; v Oseku: J. C. pl. Dienes, lekar in Jož. Gobetzky, lekar; v Fürstenfeldu: A. Schrickenfux, lekar; v Frohnleitenu: v Blumauer; v Brežah: O. Russheim, lekar in A. Aichinger, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradcu: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterli; v Grubišnem polju: Jos. Malich; v Gospiču: Val. Vovk, lekar; v Grafendorfu: Jos. Kaiser; v Mohorju: Jos. M. Richter, lekar; v Hallu (na Tirolskem): Leop. pl. Aichinger, lekar; v Judenburgu: F. Senekovič; v Innichenu: J. Stapp, lekar; v Jmstu: Vilh. Deutsch, lekar; v Ivaniču: Ed. Tolovič, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekar in J. Benič; v Celovcu: Karl Klemenčič; v Kindbergu: J. Karinčič; v Kapfenbergu: Turner; v Knittelfeldu: Wilh. Vischner; v Kranju: Karl Šavnik, lekar; v Liencu: Fr. pl. Erlach, lekar; v Leobnu: Jan. Pefereschy, lekar; v Mariboru: Alojzij Quandest; v Metliki: Alfred Matter, lekar; v Mürzzuschlagu: Jan. Danner, lekar; v Muravu: Jan. Steyrer; v Mitrovici: A. Kerstenovič; v Malsu: Ludvig Pöll, lekar; v Neumarktu (na Štajarskem): Karl Mally, lekar; v Otočcu: Edv. Tomaj, lekar; v Mozirji: Jan. Tribuč; v Ptujcu: C. Girod, lekar; v Petervaradinu: L. C. Junginger; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar; v Roveredu: Rihard Thales, lekar; v Rottenmannu: Franz X. Illing, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Šebeniku: Peter Beres, lekar; v Štrasburgu: J. V. Corton; v Št. Vidu: Julian Rippert; v Radgoni: Cezar E. Andriou, lekar; v Stainzu: V. Timoušek, lekar; v Zemunu: D. Jovanovičev sin; v Splitu: Venatio pl. Grazio, lekar; v Schlandersu: B. Würstl, lekar; v Trstu: Jak. Seravallo, lekar; v Tridentu: Ant. Santoni; v Trebižu: Eug. Eberlin, lekar; v Belaku: Math. Fürst; v Vinkovcu: A. Kraševics, lekar; v Vinkovcih: Fridr. Herzig, lekar; v Varaždinu: dr. A. Halter, lekar; v Slovenjem gradcu: Jos. Kaligarič, lekar in g. Kordik, lekar; v Slovenski Bistrici: Adam pl. Gutkovski, lekar; v Senji: Jos. Accurti, lekar; v Zadru: B. Andravič, lekar; v Zlataru: Jan. Pospisil, lekar. (1)